3

ДЕРЖБУД УРСР

УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ
ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

ЛЬВІВСЬКА
МІЖОБЛАСНА
СПЕЦІАЛЬНА
НАУКОВО-
РЕСТАВРАЦІЙНА
ВИРОБНИЧА
МАЙСТЕРНЯ

Пам"ятка архіт. XIX ст. житловий будинок № 8 на пл. Ринок у Львові. Частина I. Паспортизація об"єкту. Том I-П. Узагальнення матеріалів попередніх натурних досліджень.

Львів 1979 р.

Зам. 2561—1000. 1978 р.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

ДЕРЖБУД УРСР - УСНРВУ

ЛЬВІВСЬКА М/О СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ.

НАУКОВО - ДОСЛІДНІ РЕСТАВРАЦІЙНІ ВІДДІЛИ :

Замовник : Львівський Державний історико-архітектурний заповідник.

Шифр 544
Пам"ятка архітектури XIX ст.Житловий будинок № 8 на пл.Ринок у Львові / ох. № 326/7 /

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

ЧАСТИНА I.

ПАСПОРТИЗАЦІЯ ОБ"ЄКТУ .

Т О М I-П.

Узагальнення матеріалів попередніх натурних досліджень.

Головний архітектор майстерні — І.МОГИТИЧ
Начальник НДР відділів — А.НОВАКІВСЬКИЙ
Гол.інженер НДР відділів — В.ЛОГВИН
Начальник НДРВ-I — Г.НОВАКІВСЬКА
Старший архітектор — Л.АЛІНАУСКЕНЕ
Ведучий реставратор — О.ПЕЛЬЦ

м.Львів - 1979 р.

uma.lvivcenter.org

Документація тому опрацьована під загальним керівництвом НОВАКІВСЬКОГО І.-А.Я. колективом НДРВ - І. НДР відділів Львівської м/о СНРВ майстерні в складі :

архітектор О. Пельц
технік О. Галяс

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

СКЛАД ТОМУ :

А. Текстовий матеріал :

I. Опис матеріалів досліджень
II. Узагальнення матеріалів досліджень
III. Пропозиції по реставрації

Б. Графічний матеріал :

I. Матеріали попередніх натурних досліджень	УД - I
2. Узагальнення матеріалів попередніх натурних досліджень	УД - 2
3. Пропозиції по реставрації	УД - 3
4. Матеріали попередніх натурних досліджень / зондажі №№ 301,303,307,311 /	

uma.lvivcenter.org

ЖИТЛОВИЙ БУДИНОК НА ПЛОЩІ РИНОК № 8 У м.ЛЬВОВІ

Метою натурних досліджень є підтвердження історичних відомостей та доповнення загальних відомостей про будинок.
Натурні дослідження проводяться методом зондажів в тиньку для виявлення характерних будівельних перебудов будинку.
Місця досліджень запрограмовані на граничних стінах, на стінах будинку в межах пивниць, на сходових клітках, горищах і по можливості в інших приміщеннях, так як будинок заселений мешканцями, а приміщенняж в кам"яниці на І поверсі належать різним організаціям.

І. Опис матеріалів досліджень

Під час досліджень зроблено 86 зондажів. В результаті вивчення їх і порівняння в будинку виявлено 5 основних будівельних фаз, як і в інших будинках цього кварталу.
Порівняльний аналіз матеріалів натурних досліджень дивись таблицю № І.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Таблиця № I.

Матеріали натурних досліджень .

Фаза	Група	Камінь /характ./	Цегла: колір	Цегла: розмір	Цегла: прим.	Розчин: колір	Розчин: твердість	Розчин: пористість	Розчин: злом	Розчин: заповнювач
I.		ламаний	червона	80 x I30 x 280		сіро-жовтий	твердий	пористий	вапно № ÷ 5мм цегла 2÷I0 мм.	пісок жовтий
II.	I.	-"-	вохриста	70,80 x I30 ÷ 280		вохристий	-"-	-	вапно I÷ 5 мм.	-"-
	2.	-"-	вохриста	65,70 x I50 ÷ I60 x260 ÷ 300					вапно I ÷ I2 мм.	
			червона вохриста	75,80 x I40 ÷ I60 x250 ÷ 280		жовтий	-"-	-	цегла I ÷ 2 мм.	-"-
III.	I	-	вохриста червона	60 x I40 x 280		білий	-"-	-	вапно 2 ÷ 5 мм.	пісок безкол.
	2	-	червона вохриста	60 ÷ 70 x I40 ÷ I50 x 270,280		сірий	-"-	-	вапно I ÷ I0мм.	-"-
IУ.			вохриста	70 x I50 x 290 ÷ 310		св. сірий сипучий		-	-	пісок б/кол.
У.		-	т/черв.	60 x I40 x 280		вохри. сипучий		-	-	пісок жовтий

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

На граничній стіні з забудовою парцелі на пл. Ринок № 7 зроблено 10 зонедажів / 011,018;127,128,209,210,312,313,Г01 і Г02 /.
На основі вивчення цих зондажів, а також порівняння з дослідженнями зробленими на забудові парцелі № 7 на пл. Ринок, можна зробити такий висновок :
Частина стіни, до якої примикає кам"яниця, на рівні підвалу I,II та III поверхів належить до I будівельної фази.
Частина стіни, до якої примикає бічна офіцина на рівні підвалу і I поверху належить до I фази, на II поверсі - до II фази, на III і У поверхах - до III фази. Частина стіни, до якої примикає тильна офіцина на рівні підвалу і I поверху належить до I фази, на II,III пов. і горищі - до II фази.

На граничній стіні з забудовою парцелі № 9 на пл. Ринок зроблено 21 зондаж / 001,015,107,124,125,122,106,105,116,103,206,202,201, 203,304,305,301,401,403,404, Г05 /.

На рівні підвалу стіна належить до I будівельної фази.
На рівні I поверху частина стіни, що виходить на подвір"я, також належить до I фази, а в місцях примикання до неї кам"яниці і тильної офіцини - до II фази.
На II,III,IУ поверхах - стіни належить до II фази.

Головний будинок

На головному фасаді кам"яниці зроблено I зондаж і взято 2 проби розчинів / 016,101,120 /.
Головний фасад кам"яниці в основі своїй походить з II будівельної фази, але зазнав переробок в III фазі, IУ поверх належить до IУ фази.

Дворовий фасад кам"яниці належить до III будівельної фази декоративні елементи втрачені. На рівні підвалу основа дворового фасаду належить до I фази.

Сходова клітка кам"яниці в II будівельній фазі знаходилась в холі. Існуюча сходова клітка належить до III будівельної фази. В III фазі на рівні підвалу до старої стіни була добудована основа під стіну, на яку опирається ця сходова клітка / з № 020,004 /. На I поверсі сходова клітка спирається на стіну, що відноситься до III фази / з № 118 /. Те ж саме на II,III і IУ поверхах / з № 207,303 /.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Внутрішні стіни в кам"яниці. На рівні підвалу поперечні стіни відносяться до І фази / з №№ 005,007 /, поздовжні - до П фази.
На І поверсі всі стіни відносяться до П фази / з № II6,II8,II9,I02, I0I /, крім двох добудованих комірчин / з № II7 /.
На П і Ш поверхах всі внутрішні стіни належать до Ш періоду / з №№ 207,20I,303,30I /, хоча в своїй основі деякі з них напевно відносяться до П будівельної фази. IУ поверх добудований в IУ фазі / з. №№ 40I,403 /.

Тильна офіцина

Всі внутрішні перегородки відносяться до П фази / зондажі №№ 02I, 022,0I3,I26,I07,I09,I24,I25, Г02 /.

Фасад з вулиці Федорова відноситься до Ш фази, хоч в ккмм основі своїйк стіни відносяться до П фази.

Дворовий фасад тильної офіцини перероблений в Ш фазі під час прибудови бічної офіцини і утворення між бічною і тильною офіцинами спільної сходової клітки / з №№ I27,I28,I29,205,206,208,209,2I0, 3II; 3I2,3I3,309 /.

Бічна офіцина

На рівні підвалу основні стіни відносяться до П фази / з № 0I8,0I0 /. Однак до наших днів бічна офіцина дійшла у вигляді двох невеличких бічних офіцин, що відносяться до Ш і IУ фаз і невеличка офіцина, що примикає до головного будинку належить до IУ фази / зондажі № II4, 307,308,406,407 / і офіцина, що примикає до тильної належить до Ш фази.
У У будівельній ыазі між ккдними була збудована ще одна бічна офіцина / зонд. № 009,II3,II4,308,407 /, після чого бічна офіцина утворює одне єдине ціле.
Тоді ж, очевидно, були збудовані дворові балкони.

П. Узагальнення матеріалів досліджень.

В результаті узагальнення матеріалів попередніх натурних досліджень, архівних і історичних матеріалів в забудові парцелі спостерігаємо 5 основних будівельних періодів, які є властиві і іншим будинкам цього кварталу.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

I будівельний період - до кінця XVI ст. / 1580 р./
II -"- - до половини XVII ст. / 1630 р./
III -"- - до кінця XVIII ст./ 1760 р./
IV -"- - до кінця XIX ст. / 1895 р./
V -"- - після поч. XX ст.

Планувальна структура на рівні підвалу в кам"яниці відноситься до II періоду зі збереженням тридільної структури I періоду. Планувальна структура забудови всієї парцелі відноситься до II періоду, за винятком місця примикання бічної і тильної офіцин. Ця зміна наступила в III періоді. Структура II періоду збережена і по всіх вище поверхах.

В об"ємно - просторовому вирішенні кам"яниця в II періоді була 3- поверховою, а також тильна офіцина була 2 - поверховою. IV поверх кам"яниці був добудований в IV періоді.
Бічна офіцина в II періоді була I - пов.
Однак, очевидно, вона була знищена, а на її місці в III періоді збудували III - поверхову офіцину, в IV періоді - 4 поверхову офіцину, що примикає до кам"яниці, а в V періоді - 4 - поверхову офіцину, що з"єднала дві інші.

До збережених архітектурних елементів відносяться :
елементи декору головного фасаду кам"яниці, елементи декору фасаду, тильної офіцини від вулиці Федорова ; склепіння в приміщеннях підвалу ; I поверху ; в тильній офіцині в під"їзді, справа від входу з вул. Федорова ковані двері з б/к обрамленням. Дисгармонійними є невеличка комірчина в колі кам"яниці, а також прибудівка, що знаходиться в кам"яниці при виході на дворовий балкон на всіх 4-х поверхах. Дисгармонійними є перегородки V періоду в підвалі, на III і IV поверхах кам"яниці. Забудову парцелі на пл. Ринок № 8 можна класифікувати, як будинок, який зберіг планувальну структуру II періоду, з невеликими змінами III періоду. В об"ємно - просторовому вирішенні забудови також зберігає структуру II періоду зі змінами III, IV і V періодів.

На основі вищесказаного збереженню підлягають :
1/ планувальна структура II періоду зі змінами III періоду
2/ поверховість III періоду

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

3/ архітектурний декор III періоду
4/ всі склепіння II і III періодів
5/ ковані двері з б/к обрамленням в проїзді тильної офіцини.

Для певного підтвердження попередніх натурних досліджень і більш детального дослідження будинку необхідно продовжити натурні дослідження з проведенням їх в усіх необхідних для цього приміщеннях, методом не тільки зондажів в тиньку, а й зондажів в кладці. А також необхідно продовжити вивчення архівних і історичних матеріалів.

III. Пропозиції по реставрації

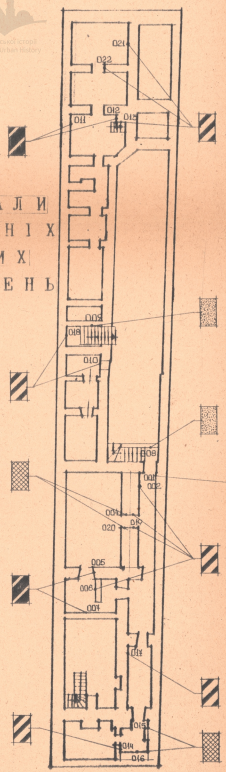
В основі пропозицій по реставрації пам"ятки покладаємо принцип консервації всіх цінних періодів з експонуванням найбільш цінних і усуненням дисгармонійних елементів.
Пропонується реставрувати забудову парцелі на пл. Ринок № 8 на III будівельній період, зі збереженням вставки бічної офіцини У періоду, і усуненням дизгармонійних елементів, IУ поверх головного будинку і бічної офіцини пропонується розібрати.

uma.lvivcenter.org

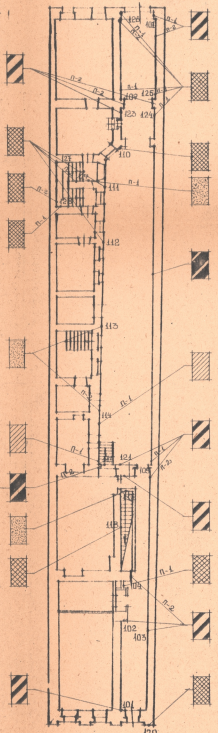
Управління охорони історичного середовища
Центральний склад даних по пам'ятках Львова

МАТЕРІАЛИ ПОПЕРЕДНІХ НАТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

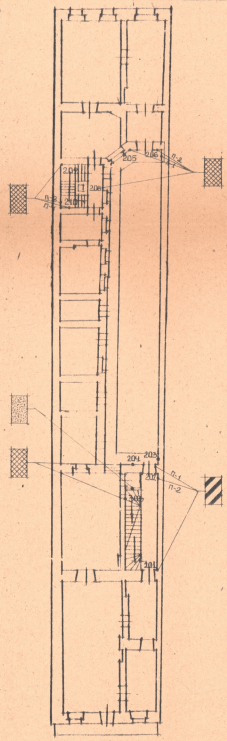
М 1 : 200



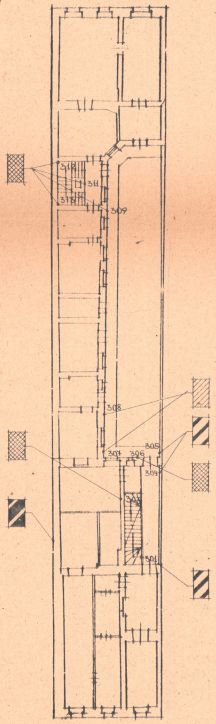
ПЛАН ПІДВАЛІВ



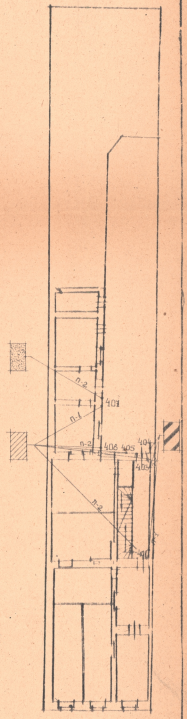
ПЛАН І-го ПОВЕРХУ



ПЛАН ІІ-ГО ПОВЕРХУ



ПЛАН ІІІ-ГО ПОВЕРХУ



ПЛАН ІУ ПОВЕРХУ

- І БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
- ІІ БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
- ІІІ БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
- ІУ БУДІВЕЛЬНА ФАЗА
- У БУДІВЕЛЬНА ФАЗА

ДЕРЖБУТ УРСР—УСНРВУ
ЛЬВІВСЬКА МІЖ СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНІ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ

нач. НДР відділів	К. А. Новаківський
гол. інж. НДР відділів	В. Логвин
нач. НДРБ-1	Р. Новаківська
вед. реставратор	О. Пелих
техник	О. Галіс
перевірила	І. Алнаускене

ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ охор. № 328/7
Будинок №8 на пл. Ринок у Львові
Матеріали попередніх натурних досліджень

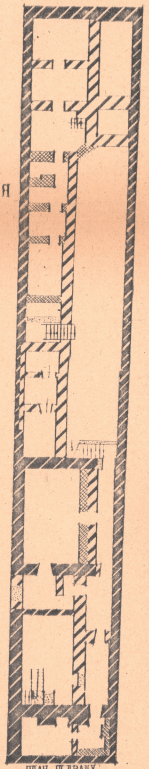
Скала	Шифр
1	544
Марка	Інв. №
УА-1	
м-б 1:200	Дата 1979

uma.lvivcenter.org

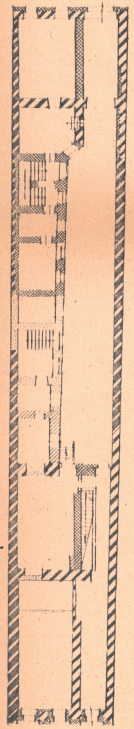
Управління охорони історичного середовища
Центральний офіс Львів

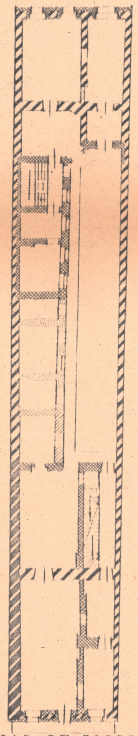
УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

М І : 200

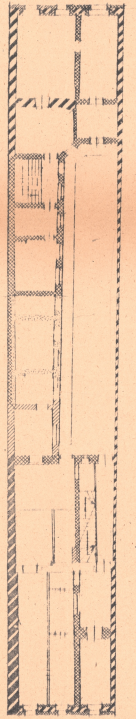


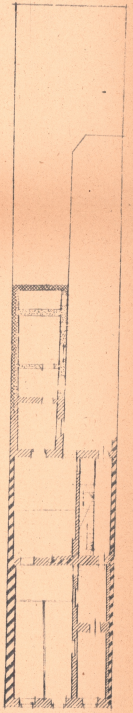
ПЛАН ПІДВАЛУ





ПЛАН П-ГО ПОВЕРХУ





ПЛАН ІУ ПОВЕРХУ

І БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД – ДО КІНЦЯ XУІ СТ.
П БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД – ДО СЕРЕДИНИ XУП СТ.
Ш БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД – ДО КІНЦЯ XУШ СТ.
ІУ БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД – ДО ПОЧАТКУ XIX СТ.
У БУДІВЕЛЬНИЙ ПЕРІОД – ДО ПОЧАТКУ XX СТ.

ДЕРЖБУТ УРСР–УСНРВУ
ЛЬВІВСЬКА МАЙ СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ

нач. НДР Відділ
гол. інж. НДР Відділ
начальник НДРВ-1
ведучий реставр.
технік
перевірив

№-А Новаківський
В. Лозьин
Т. Новаківська
О. Пельц
О. Таляс
І. Дмитрієвіч

ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ ст. оп. №326/1
Будинок №8 на пл. Ринок у Львові
Узагальнення матеріалів попередніх досліджень

Стадія П
Марка УА-2
м-б 1:200

Шифр 544
Інв. № с
Дата

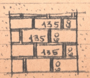
uma.lvivcenter.org

Зондаж кладки №108

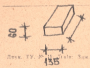
Житловий будинок на вул. Ставропігійській №4 у Львові

Дослідив Пельц | Заповнив Кутний | IV 1979 р.

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий	пресована
червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		
БІЛА		



Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	колір
сипучий	зерна	пісок жовтий



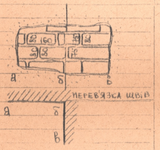
Друк. ТУ. № 11. Льв. Зам. 2500—5000. 1978 р.

Зондаж кладки №202

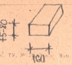
Житловий будинок на вул. Ставропігійській у Львові

Дослідив Пельц | Заповнив Уніят | IV 1979 р.

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий	пресована
червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		



Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	колір
сипучий	зерна	пісок жовтий



$\delta_г = 10 \div 15$ мм

$\delta_в = 10 \div 15$ мм

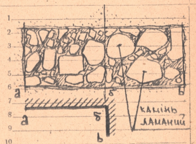
Друк. ТУ. № 11. Льв. Зам. 2500—5000. 1978 р.

Зондаж кладки №117

Житловий будинок на вул. Ставропігійській у Львові

Дослідив Пельц | Заповнив Кутний | IV 1979 р.

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий	пресована
червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		



Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	колір
сипучий	зерна	пісок жовтий
	ВАПНО 1÷5 мм	

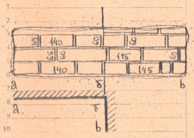
Друк. ТУ. № 11. Льв. Зам. 2500—5000. 1978 р.

Зондаж кладки №402

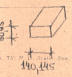
Житловий будинок на вул. Ставропігійській №4 у Львові

Дослідив Пельц | Заповнив Кутний | IV 1979 р.

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий	пресована
червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		



Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	колір
сипучий	зерна	пісок жовтий



Друк. ТУ. № 11. Льв. Зам. 2500—5000. 1978 р.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ДЕРЖБУТ УРСР—УСНРВУ ЛЬВІВСЬКА М/О СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ	Нач. відд. НДРВ-І Архітектор	Г. Новаківська О. Пельц	ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ ст. ох. №326/7 Будинок №8 на пл. Ринок у Львові Зондажі №№ 108, 117, 202, 402	Стадія П Марка НД-4 Шифр 544 Дата 1979

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

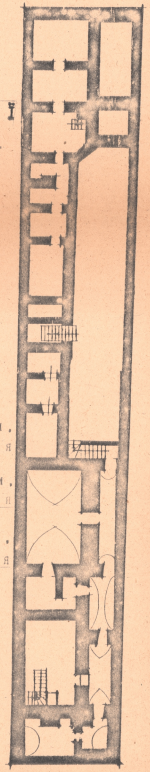
ПРОПОЗИЦІЇ ПО РЕСТАВРАЦІЇ

М1 : 200

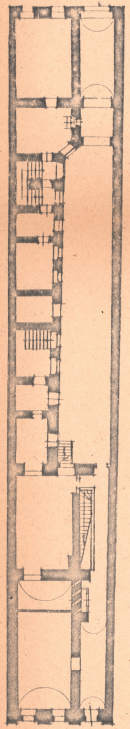
ЕЛЕМЕНТИ, ЩО ЗБЕРІГАЮТЬСЯ

ЕЛЕМЕНТИ, ЩО ВІДТВОРЮЮТЬСЯ

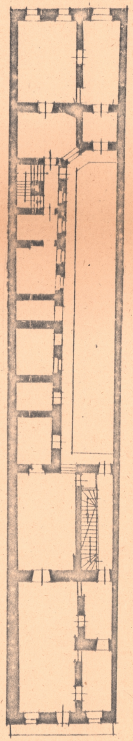
ЕЛЕМЕНТИ, ЩО РОЗБИРАЮТЬСЯ



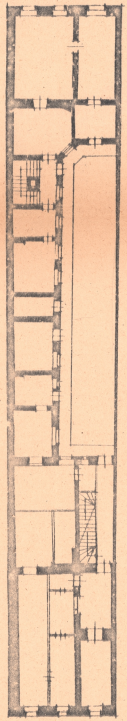
ПЛАН ПІДВАЛІВ



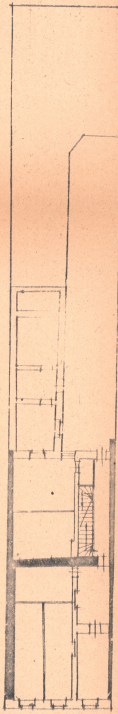
ПЛАН І-ГО ПОВЕРХУ



ПЛАН ІІ-ГО ПОВЕРХУ



ПЛАН ІІІ-ГО ПОВЕРХУ



ПЛАН IV ПОВЕРХУ

ДЕРЖБУТ УРСР—УСНИРУ ЛЬВІВСЬКА МІЖ СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ	нач. НДР відділ тов. (кн. НДР від-ю нач. НДРВ-1 бед. реставратор перевіряла	О. А. Новаківський В. Логвін І. Новаківська О. Пельц І. Аннаускене	ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ сг. ок. № 32С/7 Будинок №8 на пл. Ринок у Львові Пропозиції по реставрації	Стадія П Марка ОД-3 М. 1:200	Шифр 544 Інв. №	Дата 1979

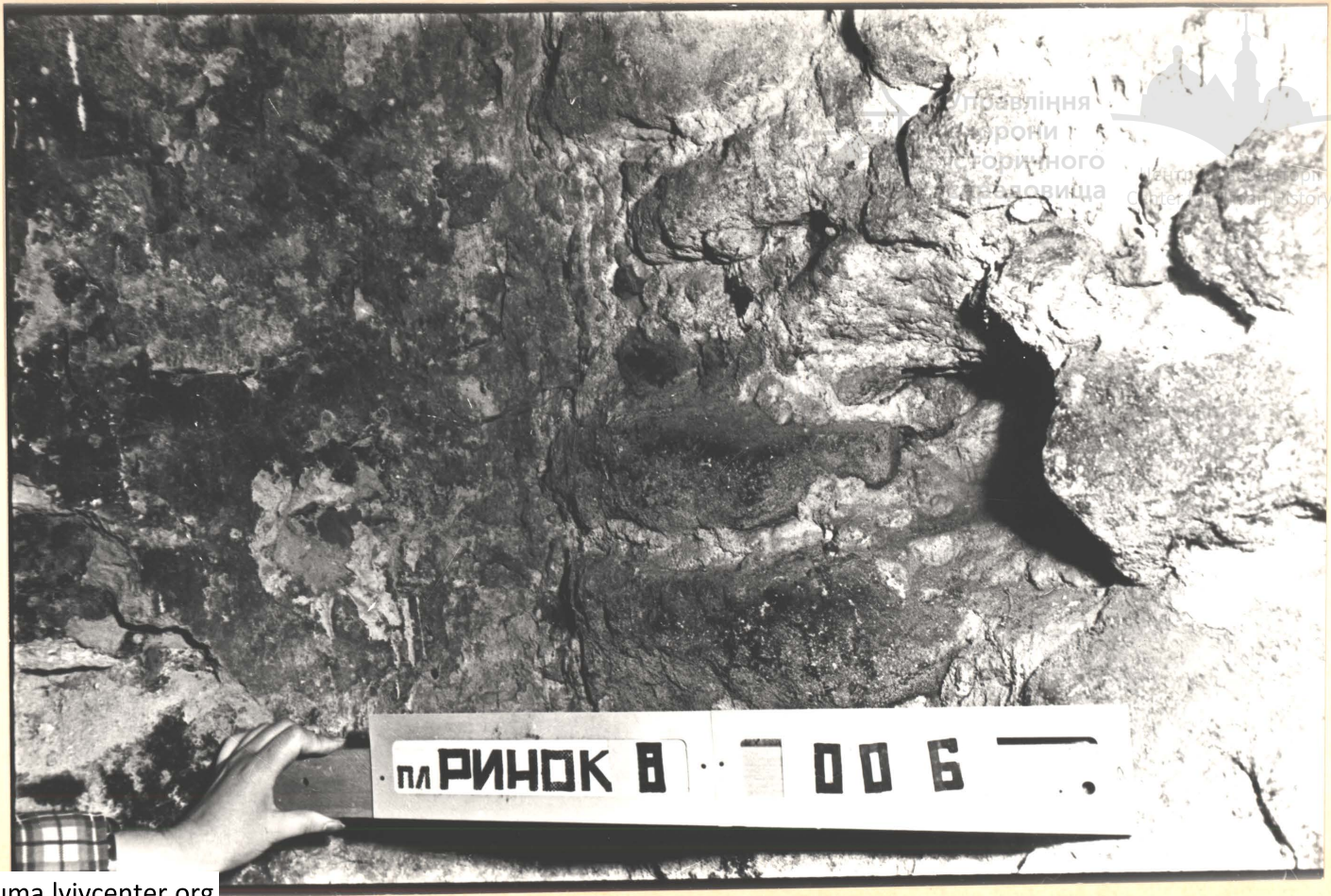
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History



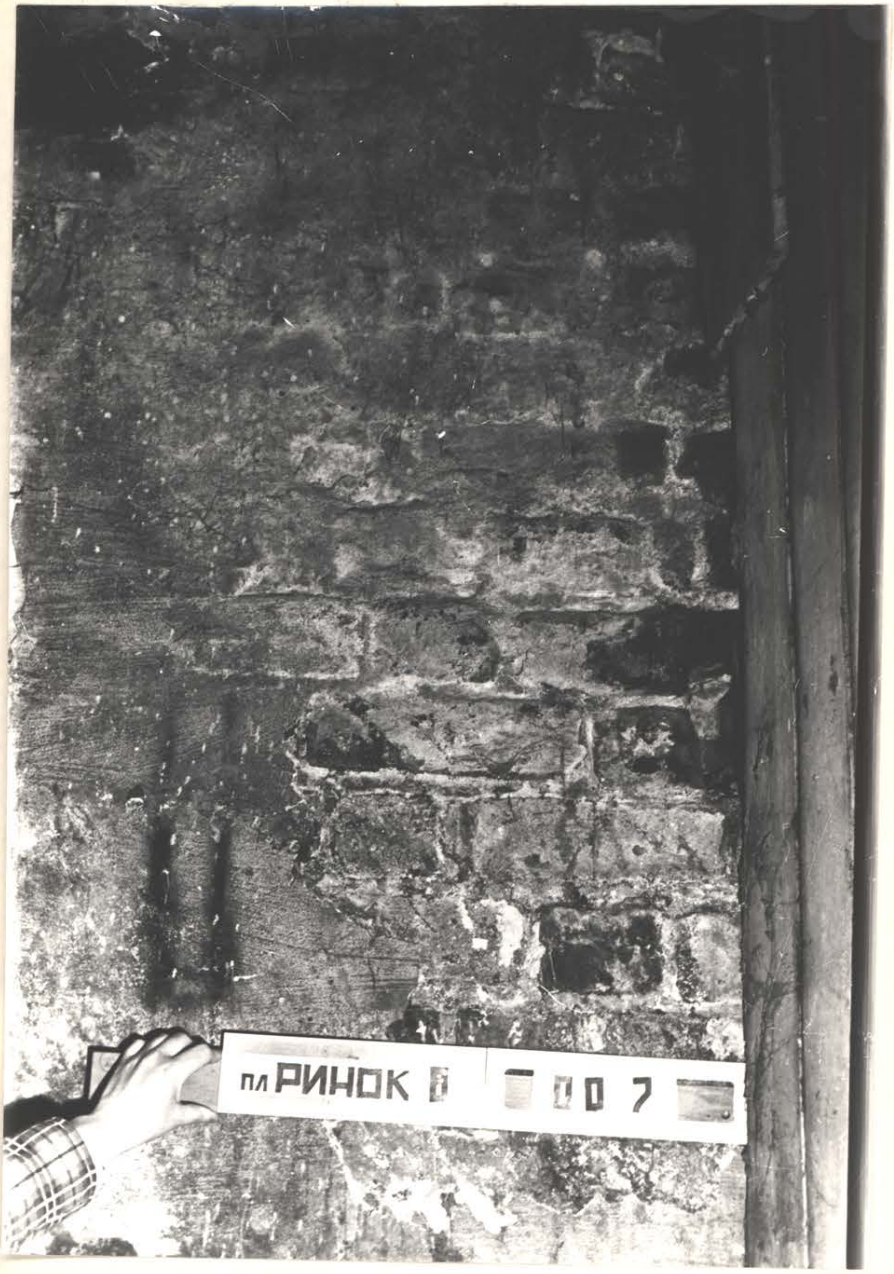
1

uma.lvivcenter.org



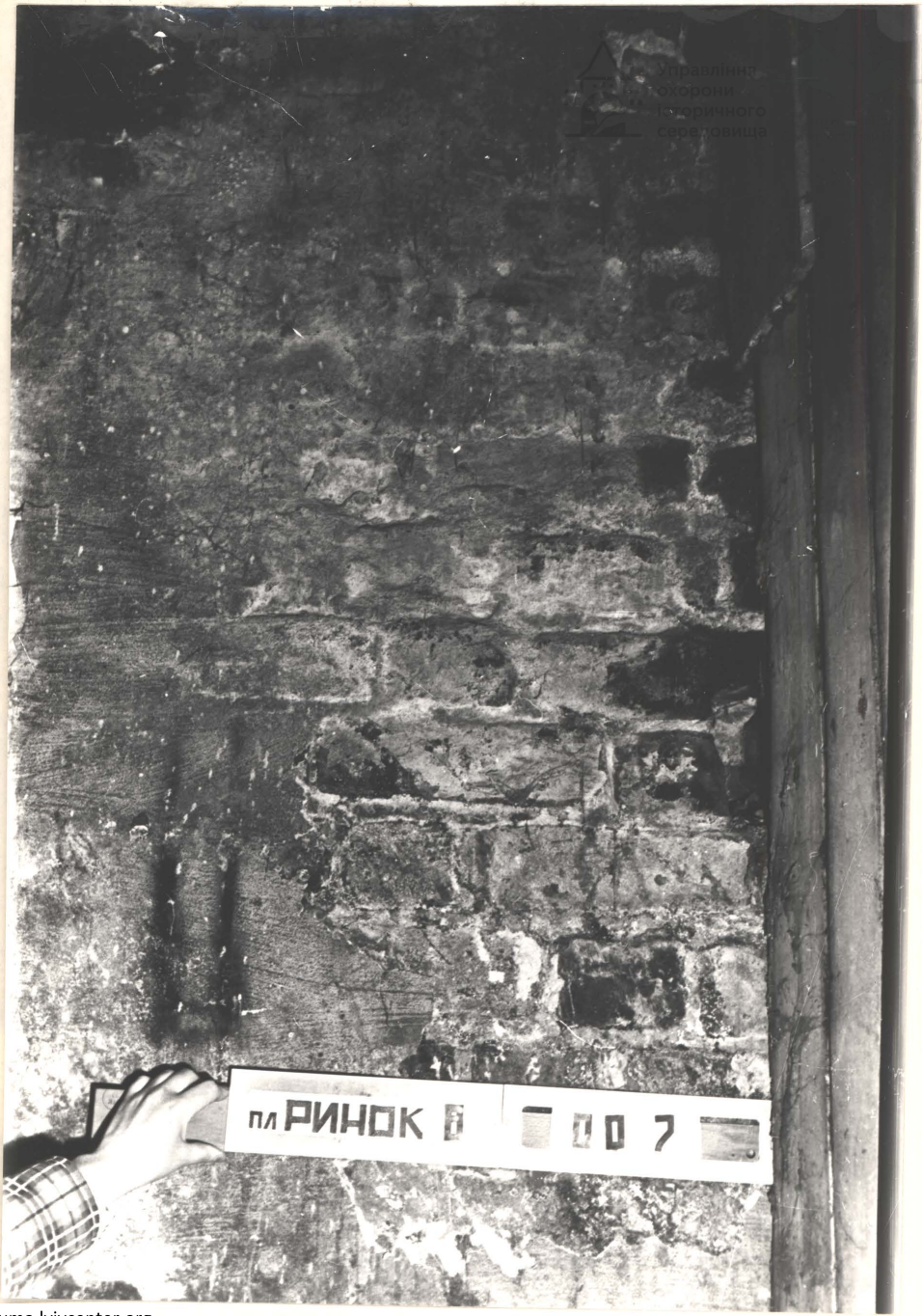
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History



2

uma.lvivcenter.org



Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

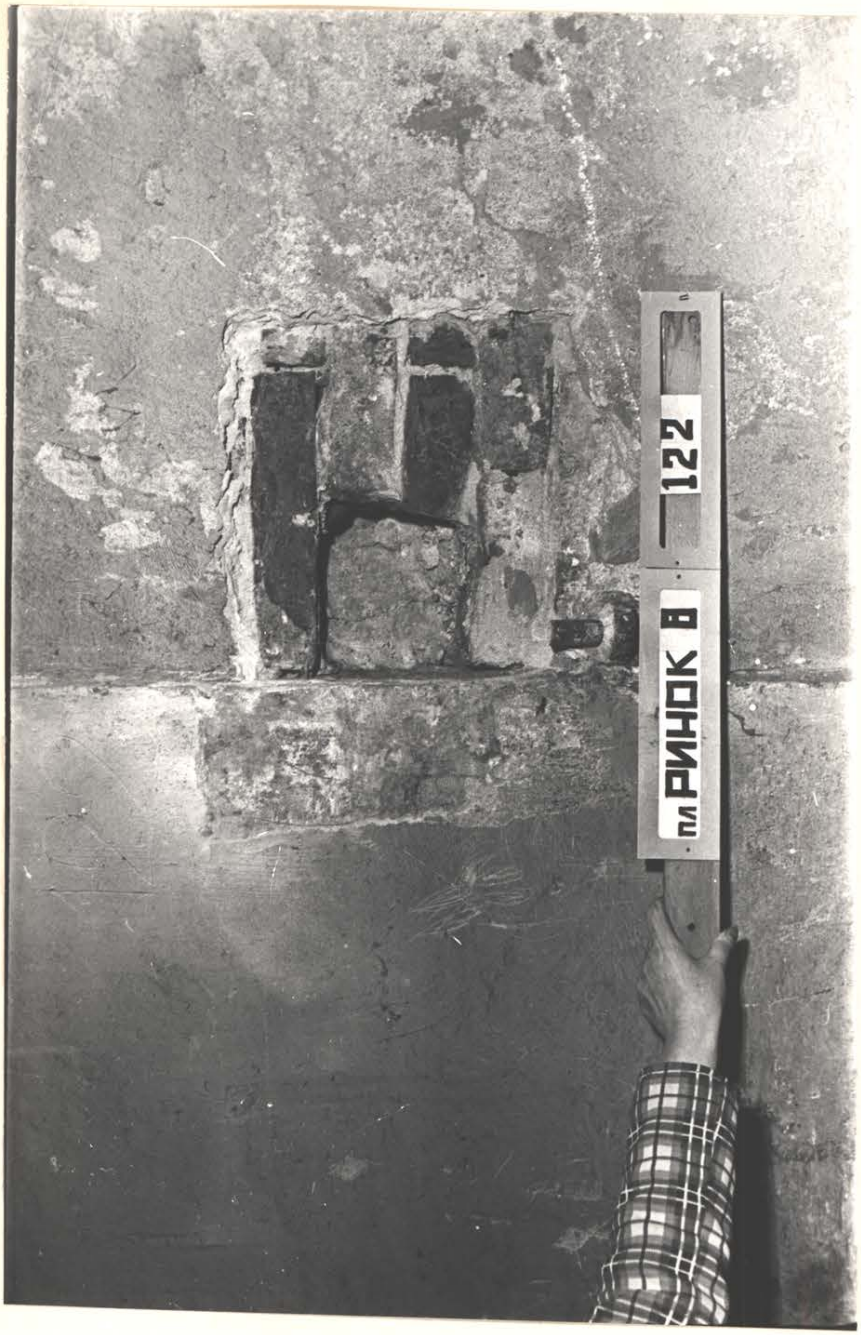


3

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History



4

uma.lvivcenter.org



uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History



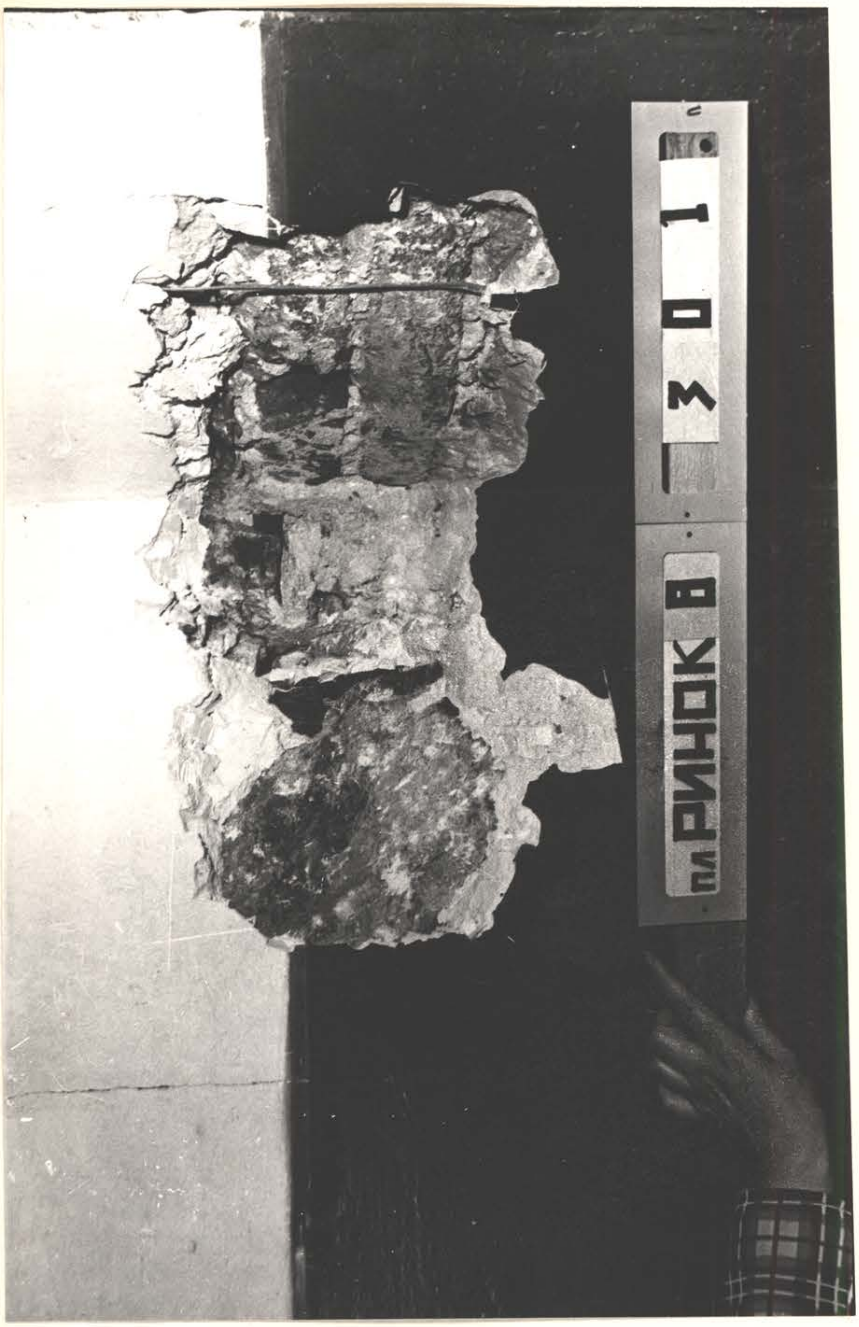
5

uma.lvivcenter.org



Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської істор
Center for Urban Hist



6

uma.lvivcenter.org



Управління охорони
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

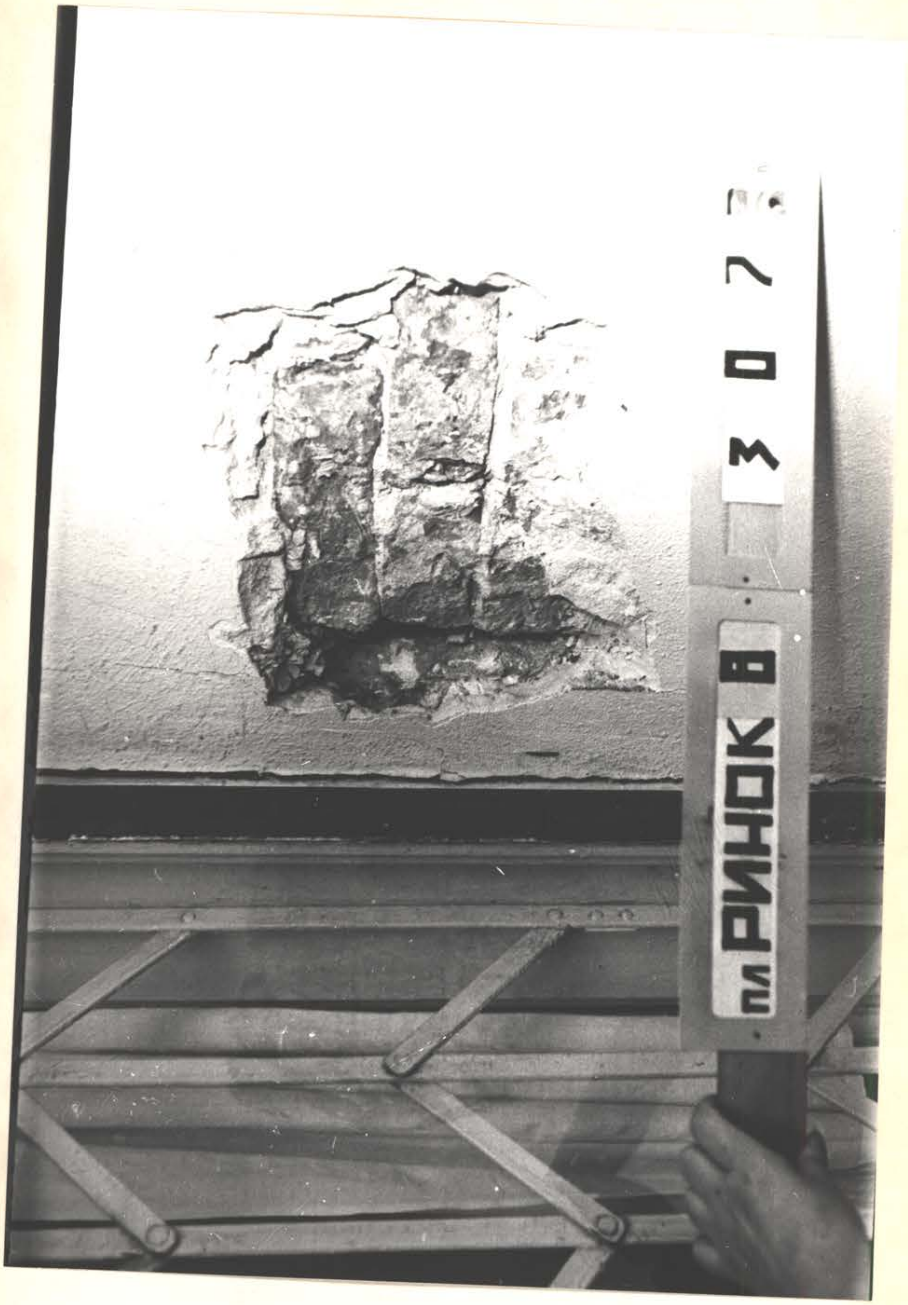


uma.lvivcenter.org



Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History



uma.lvivcenter.org



Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History



uma.lvivcenter.org



Управління охорони історичного середовища
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

АНОТАЦІЇ ДО ФОТОФІКСАЦІЇ :

Фото I. Кам"яна кладка в підвалі / зондаж № 006 /.

Фото 2. Цегляна кладка в підвалі / зондажі № 007 /

Фото 3. Портал в підвалі і місце примикання старішої і новішої стін / зондаж 019,020 /.

Фото 4. Фрагмент примикання граничної стіни до тильної офіцини / зондаж № I22 /.

Фото.5 Фрагмент фасадної стіни кам"яниці / вид зсередини / - зондаж № I0I.

Фото 6 Кам"яна і цегляна кладка / зондаж № 30I /

Фото 7 Цегляна кладка стіни і дерев"яна перегородка, прибудована до неї / зондаж № 303 /.

Фото 8. Кам"яна кладка находить на б/кам"яне обрамлення вікна / зондаж № 307 /.

Фото 9 Кладка на стовпі сходової клітки в бічній офіцині / зондаж № 3II /.

uma.lvivcenter.org